

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ОБЪЕКТИВДА — ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Чехословакияда Совет Иттифоқи билан яқин ҳамкорликда ядро энергетикасини ривожлантиришнинг кенг программаси амалга оширилмоқда.

Мамлакатнинг Хомутов шахридаги қувур прокати заводи-
да атом ва иссиқлик электростанциялари учун қувурлар
ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Суратда: завод операторлари Антонин Кефурт (чапда) ва Ярослав Финал қувурлар прокати станининг назорат ва бошқариш пульти ёнида. Бу йил завод СССРга минглаб тонна қувурларни жўнатади.

ЧТК — ТАСС фотосм.

Америка матботи АКШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шугуллануви ёрдамчиси Э. Бжезинскийнинг Пекинга қилган визити тамом бўлганиги тўғрисида хабар беради. Э. Бжезинскийнинг Хитой томони билан олиб борган музокаралари тўғрисидаги қўшма баёнот эълон қилинган эмас. Аммо, ахборот агентликлари таъкидлаб ўтганидек, АКШ президентининг ёрдамчиси олиб борилган музокарада «АКШ билан Хитой энг муҳим халқаро проблемаларни ҳал қилишда кўмак беришнинг янги йўналишларини кузатиш» ва бу музокарада «якки томонлама муносабатларнинг Шанхай ахбороти руҳида нормаллаштиришни оғдирлаштирилади» деб ҳисоблайди.

Ана шу муздоралар до-
димида Хитой томони айтаган
гапларининг характери тўриси-
дада ХРР Давлат Кенгаши бош
министрининг ўринбосари Дэн
Сяо-пиннинг Юнайтед Пресс
Интернэшнл агентлиги мухбири
билан қилган суҳбатига қараб
бир хулосага келиш мумкин.
Денгизнинг хабар беришича,
Дэн Сяо-пиннинг айтишича, бу
доир айтилган гапларга
Совет Иттифогига ҳукум қи-

Хитойнинг АҚШ билан муно-
сабатлорига келганда, Дэн
Сяо-пин икки мамлакат муно-
сабатларининг нормаллашти-
рилиши асавадигдек хозирда
хам Вашингтоннинг Таян-
билан алоқаларини узишга
боянч бўлади, деб таъкидла-
ди. Денгизнинг айтишича, бу
муносабатларнинг «Шанхай
азбороти принциплари билан
вофиқ» ривожлантирилишини
истаганидигини айтиди.

лишдан иборат бўлган. Дэннинг гапларида қараганда, Совет Иттифокнинг жалонининг турли районларидаги ҳатти ҳаракатлари гўё Хитой учун ҳаф, АКШ учун ҳам умий ҳаф туғдирган эмаш. Дэн Сяо-пин Хитой «Совет Иттифокнинг Африкадаги сависига қарши ҳаракат қилиш, ҳаф, ҳуқуқдан

келган ҳамма чоралар»ни кўр- Э. Бжезинский 23 майда То-
моқда, деб тан олди. У «Со- киога келди.

[ITACC].

Хитой матбуиоти СССР ва Кубага сурбатларча тухмат кампаниясини кучайтириб, «Борди ва бунинг учун Заирдаги воқеаларга доир хабарларни баҳона қилиб олди. ХХР таъсиш ишлар министри Хуан Хуа, шундан кейин «Борди ва бунинг учун Заирдаги ўринбосари Дэн Сяопин Америка журналистлари хузурида социалистик мамлакатларга нисбатан душманлик руҳидagi гаплари айтиди. Уларнинг ҳар иккинси ҳақиқий аҳолини бузиб талқин этиб ва шу ҳусусдаги расмий раъзидларнинг назар-писанд қилмай, соҳибхўшнинг мамлакатларнинг ҳақиқатини талқин қилди ва бу мамлакатларнинг Заир могоҳорасида кетнашида айлди. Шу

(TACC).

«Нью-Йорк таймс» газетаси-
нинг обзорида Рустон ёзади:

АКШ президенти Ж. Картер БМТ Бош Ассамблеясининг курулсизлигига бағишланган Нью-Йоркда очилган махсус сессиясида сўзга чиқибни мўлаққатлаб кўйган эди. У сессияда сўзга чиқмайдиган бўлди. Ж. Картер НАТО кенгашининг сессиясида қатнашади. Бу сессия БМТнинг курулсизлигига бағишланган хозирги Вашингтон сессияси билан бир вақтда Вашингтонда ўтказилади. Рестон таъкидлаб ўтганидек, Ж. Картер «НАТО» АКШнинг Европадаги курул-проқларини, кўпайтириш тўғрисида нутқ сўзлагани ҳолда унинг куруллагани пойгабини қисқартириш ҳақида ишончга сазовор бўлган қақирқ билан БМТга муружат қилишининг илможи йўқ эди. Шу сабабли «у БМТда нутқ сўзлашни вице-президент Мондейла тошпириб, НАТОдаги иттифоқчилар билан и

ЗАИР: И ОККУПА

КЕНГАЙ

Заирга коллектив суратда интервенция қилган НАТО мамлакатлари Африка диёридоги ишлерге курулли аралашшш микёсларини кенгайтирмоқдалар. Қўшма Штатлар ана шу интервенцияни ташкил этти.

тиш баутказишда ҳануз актив роль ўйнамоқда. Давлат департаментининг вакили Вашингтон Заирда ҳаракат қилаётган кўшинларга «қўшимча мадад бериш имкониятларини ўрганиб чиқмоқда», деб хабар қилди.

Франция расмий доираларининг Заирга юборган қўшинларимиз «бедарак йўқолган ёки гаровга олинган» ажабий граждaнларни қидириб топиш ишлари нихоясига етказилганидан кейин ватанга қайтиб кела-

дилар, деган гаплари Африканинг шу мамлакатида уруш ҳаракатлари кўламлирини кенгайтириш учун фақат бир баҳона бўлибгина хизмат қилади. Ахборот агентликларининг хабарларига кўра, француз элканбий легионидаги парашютчилар отрядлари Колвези шахридан фарқ томонда катта операция ўткази бошлаганлар.

Ғарб давлатлари Заир билан қўшни бўлган давлатларга ҳам агрессия қилишга интиломқодлар. Замбия ҳукуматининг ЗНАА агентлиги қўйдагиларни хабар қилди: 23 май кўни Заирдаги Шабa вилоятининг маъмурий маркази Лубумбаши шаҳридан бошланадиган йўлда Замбиянинг чегара пости Бомбардимон қилинди.

Ангола Халқ Республикаси ҳам НАТО мамлакатларининг Заирдаги ҳаракатларидан ташвишланганлигини ҳақли сурат-

24 май кунн Москвада пойтахт жамоатчилигин ваксилларнинг Африка озодлиги кунига ва Африка жанубидаги ҳалқлар билан бирдмдмдм ҳафталиги бошланишига бағишланган йиғилиш бўлди.

СССР Олий Совети Президиуми Рамсиининг ўринбосари А. С. Баркаускас ўз докладыда кўйидагиларни таъкидлади: Совет Иттифқи Африка халқларининг содиқ дўсти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолди. СССР ўз интернационал бурчини бахара бориб, социал

истик ҳамдустлигидаги бошқа давлатлар билан биргаликда маълум ҳақларни озод қилишдан иборат одилона ишни қўллаб-қувватлашда, мустамлақачилик, ирқчилик ва апартеиди тўла-тўқис ва узул-кесил тутатиш учун, Африка қитئасидаги мамлакатларнинг сиёсий ва иттиқодий мустқилчилигини мустаҳкамлаш учун изчиллик билан кураш олиб бормоқда.

Ийгилишда Зимбабве атакан-

Совет Иттиқоиди бошлаган Африке жанубидagi халфлар билан бирдмаллик халфлиги доирасида Москва ва Ленинградда, бир қанча иттифоджо республикаларда совет жомеатчилигининг йигилишлари, дустлик кечалери, Африка халқларининг миллий мустқиллик ва ихтимойи тарекки учун олиб бораётган кураш билан бирдмаллик митинглари бўлиб ўтди. [ТАСС]

Мустафалаҳлиқининг туғани бунча БМТ комитетининг тантанали мажлиси овоздди, мустақиллик ва тинч ҳуқуқлиқини учун курашавтган Африқа жанубидига ҳақлар билан бирдамлик ҳафталиқига бағишланди.

СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили О. А. Тро-

нин кўрсатувчи на бир ёни дадил сифатда қабу қилинди.

Совет вакили социалист хамдусти мамлакатлар ҳақинда жанубидига ҳақлар билан бирдамлик ҳафталиқига катта аҳамият бера ганликларини таъкидлаб у.

инишвий яна шу майлисда
нутқ сўзлаб. КПСС Марказий
Комитети Бош секретари,
СССР Олий Совети
Президиумининг Раиси Л. И.
Брежневнинг Африка озод-
лиги кунини муносабати билан
Африка давлатлари ва халк-

СССР вакили қўйидаги
ларни таъкидлади: Африка
жабунидаги мустамлакча-
лик ва ирқчилик қолдиқ-
ларини тугатиш учун оlib
ришлаган кураш чинака-
халқаро кескиндикни юм-

нарига йўллаган табрикони маъноси ўқиб берди. Африкадаги мустандил мамлакатлар ва бошқа тинчликсизлар мамлакатларининг вакиллари бу табрикномани самимий қутиб олдилар. Л. И. Брежневнинг табрикномаси БМТ доираларида совет халқи Африка халқларининг миллий озодлик учун, империализм, янги мустамлакачилик қучлар ва ирчиқ қучларга қарши олиб бораётган курашин билан гўл бирдам эканлиги-тиш учун, бутун дунё, тинчлик учун олиб бориётган кураш ҳамдир. II боисдан бу Африканинг шубҳали ватапашварларнинг шунингдек Африканинг баъзи халқларининг ишонтири айтмазми, социалистик мамлакатлар Африка жанубида озод қилиш ишида ўз курашларини аямаядилар, уларнинг озодлик курашини бундан буюн ҳам барча эрлар ердамини қўрсатаверадилар.

Заирга коллектив сўзига интервенция қилган НАТО мамлакатлари Африка дёридаги ишларга қуролли аралашми мисқёлларни кенгайтирмоқдалар. Қўшма Штатлар ана шу интервенцияни ташкил этиш ва ўтказишда ҳануз ақти роль ўйнамоқда. Давлат департаментининг вакили Вашингтон Заирда ҳаракат қилаётган қўшинларга «қўшимча маддад бериш имкониятларини ўрганиб чиқмоқда», деб хабар қилиди.

Франция расмий доирала-
рининг Заирга юборган қўшин-
ларини «бедакар йўлдош
и ёлғиз оқинган» ажабий
гражданлари қидириб топиш
ишлари ниҳосига етказилган-
дан кейин ватанга қайтиб кела-
диганларига қўйиб қўйиб
территоријасидан эса Африка-
даги тараққиётлар давлат-
ларга қарши қўпоровчилик
қўли олиб бориш учун пла-
дарин сиёсатда фойдаланиши
интилоқдалар.

чилар, деган гаплари африкани ушу мамлакатда уруш қаракатлари кулмаларини кенгайтириш учун фақат бир баҳона бўлибгина хизмат қилди. Ахборот агентликлари қилган қарарлар француз ва мабий легиондаги қарашотчилар оғридаги Колвези шухридан қарб томонда катта операция ўтказга бошлаганлар.

Ғарб давлатлари Заир билан қўшни бўлган давлатларга ҳам агрессия қилишга интилоқда- лар. Замбия ҳукуматининг ЗАНА агентлиги куйдигилари- нинг куни 23 май кунги таърифига шубҳа вояловчининг маъму- рий маркази Лубумбиши шаҳридан бошланган йўлда Замбиянинг чегара пости Ыом- бардинон қилинди.

Экинчи тобора аён бўлиб қолмоқда. Газета куйдигилар- ни ҳам таъкидлаб ўтади:

АКШ президентининг мил- лий хавфсизлик масалала- ри билан шуғулланувчи брем- дининг урушларчи Д. Родерсон ва Маркисиз Арон ва Бошқармасининг ди- ректори С. Тэрнер Ангола ва Эфиопияда қонуний ҳукума-

лардек ҳаракат қилмоқдалар. Жазирадиги уруш вақти- шеқан асирларни қириб та- лаган полковник Ф. Эрлол Шабедиги француз ажнаба- леғони қалласесарлари

қилиб қолмоқда. Қўша- ба газетаси талқинлаган де- тек, Ф. Эрлолеш шу газетани- ходими Анри Аллегри азоби- ган шахсларни Биридир.

Ангола Халқ Республикаси
қам НАТО мамлакатларининг
Заирдаги ҳаракатларидан таъ-
вишланганлигини ҳақли сурат-
ларга қарши чиқаётган «қуч-
ларга учинчи мамлакат орқа-
ли Америка қурол-яроғларини
топшириш» масалаларини
ри Аллег Жазоир халқини
мустакиллик йўлидаги кура-
тўғрисида китоб ёзган эди.

Бу йилги баҳорнинг об-ҳаво шароитлари куп микдорда тағйирланганликлар, ҳаёлларда пайдо бўлиши, зараротнинг кескин ўзгариб туриши, қатқолқосил бўлиши гуза нихолларнинг ўсиши ва ривожланишига тағйиб таъсир этди. Бегона ўтларнинг жадел ўсиши, кузги унлам, шира, трипс, ўргимчаклар, илдиш чириши каби гуза зарарлундалари ва кескинликларнинг кўپайишига имкон берди. Аксарият майдонларда илдиш ва гузанинг илдиш зарарланганлиги аниқ кўринмоқда, ҳамма жойда шира кўпайиб, гуза, мевали ҳамда манзиллари даракларга, беда-бег, меҳканқўхори, сабзавот-овош экинларида тушганини маълум бўлаётир.

25 йиллиги колхозларида ёш-
пасига зарарланиш аниқланай-
тир.

Ўза николларига кузги туна-
лам анча зиён етказди. Сурхон-
дарё облатининг жанубий ра-
йонларида кузги тунам кур-
миник катта ёшадиган қўлга
урайди, Қорақалпоғистон
АССР ва Хоразм областида
куз қуртининг кичик ёшадиги,
қолган жойларда эса ўрта ёш-
даги ва катта ёшга ўтаётган-
лари бор. Кузги тунам кур-
тининг зичлиги зарарланиш
манбаларида ҳар квадрат метр
ҳисобига иккидан тўғри ке-
лади.

Бегона ўтларнинг ажб олиб
ўсиши қарадорининг кўпайиб
кейтиш ҳафсини тудирмоқда.
Ҳозирги пайтда Бухоро облас-

тининг ҳамма районлари
бирчики билан қардор
куртлари ўз ушинч қўрастам-
да. Куртлар микдори 1 та
зарарланган ўсимликка 18-25
дан тўғри келади. Қорақал-
поғистон АССР, Хоразм обла-
ва Самарқанд, Қаشقдарё ва
да Сурхондарё областа-
нининг қатор районида
қарадорининг ёшпасига кўпай-
шафи бор. Аҳвол мураккаб
шиб кетяпти, чунки май
ва июннинг биринчи ярми-
да буюртма шароитлари зарар-
ландирганига қарамай ми-
кўпайишига имкон ярат-
қан. Қишлоқ хўжалик зардор-
далари кенг тарқалганли-
га қарамай, унга қарши те-
бирлар ўта суст сўратла-
лан ўтқиэилабтир.

Қашқадарь, Сирдарё ва То

Бегона ўтларнинг авж олиб ўсиши қарадринанинг кўпайиб кетиш хавфини туғдирмоқда. Ҳозирги пайтда Бухоро облас-

кент об-ла-ст-ла-ри хўжаликлари-да шира ва триг-ла-ри қар-ши ку-ра-шиш ас-со-си-зи ра-ви-и-да се-кин о-ли-ш бо-ри-ля-ти. Қаш-қа-да-ри об-ла-ст-и-да шира-ға қар-ши 32,4 ми-нг гек-тар за-рар-лан-ган май-до-ни-нг а-ти-ги 2,5 ми-нг гек-тар, Си-ра-де-ри об-ла-ст-и-да 109,7 ми-нг гек-тар май-до-ни-нг 68,9 ми-нг гек-та-ри-да, Тош-кент об-ла-ст-и-да 113,8 ми-нг гек-тар май-до-ни-нг 83,7 ми-нг гек-та-ри-да и-ш-лов ўт-қа-зи-л-ган, хо-лос. Фар-ға-на ва Бухо-ро об-ла-ст-ла-ри-да бу и-ш-га эн-ди-ги-не ки-ри-ш-ля-ди. Фар-ға-на об-ла-ст-и-да 20,7 ми-нг гек-тар май-до-н с-ру-в-чи за-рар-ку-на-дан-лар би-лан за-рар-лан-ган бў-л-са, бу май-до-н-ла-ри-ни бо-ри-ў-ғи 3,4 ми-нг гек-та-ри, Бухо-ро об-ла-ст-и-да э-са 19 ми-нг гек-тар май-до-ни-нг 3,8 ми-нг гек-та-ри-га и-ш-лов би-ри-л-ган. Хо-раз-м об-ла-ст-и-да 57,6 ми-нг гек-тар май-до-на-га ку-зи ту-па-ла-н ту-ш-ган, бу-ни-нг 14,2 ми-нг гек-та-ри-га и-ш-лов би-ри-л-ган. Ер у-сти ап-па-ра-те-ла-ри-дан ў-та қон-и-қ-и-с-си фой-да-ли-я-ни-м-о-қ-да. Фар-ға-на об-ла-ст-и-да «ОВХ-14» ап-па-ра-ти-ни-нг а-ти-ги 170 тас-и, На-ман-ган об-ла-ст-и-да 87 тас-и, Ан-ди-жон об-ла-ст-и-да 140 тас-и, Са-ма-р-қанд об-ла-ст-и-да 100 тас-и и-ш-га со-ли-н-ган.

препаратлардан бири ҳисобланади. Ғуза туғилмага қарши кураш зарарланиш маъбала-
рида ўтказилади. Ишловни фо-
золон, полидифен, гексахло-
ран билан ўтказиш тавсия эти-
лади. Сурувчи зараркунда-
лар бўлганда комплекс ишлов-
ни ҳар қандай препарат билан
ўтказиш мумкин.

Кимёвий ишлов билан бир
қаторда кишлоқ ҳўжалик за-
раркундаларига қарши био-
логик усул билан ҳам кура-
шиш керак. Бунда биринчи
навбатда кўк курт ва ғуза ту-
ғилмага қарши дитеробциллин
ва энтобактерин куланилади.
Бу препаратларни куртларнинг
кичик ёшда бўлган даврида
фойдаланган маъқул. Кўк курт
ва ғуза туғилма туғилмага қар-
ши трихogramмалар чиқариш
керак. Трихogramмалардан уч
марта фойдаланилса, яхши на-
тижалар беради. Ҳашаротнинг
бу кулгандан ғумбадан чиқ-
қан эҳоти фойдаланилди. Ғу-
за туғилмининг туғилма кўпа-
йиб кетганда (100 та ўсимлик-
ка 25 ва ундан кўп туғул)
трихogramмалар гектарига 100
мингтадан, ғуза туғилма кур-
ти кам бўлганда 50 мингта-
дан чиқарилади. Уларни за-
ра

бўйлаб бир текке жой-
лаштириш учун ҳар 10 метрга
риш мақсада мувофиқ
трихogramмалардан фой-
даланиш ўсимликдан зарар-
кундаларни йўқотиш билан
пахта даладегага фойда-
шаротларни саклайди, шун-
дек, атроф муҳитни за-
химикатлар билан ифлос-
лаштириш олдини олади.
Айтиш керакики, зарарили-
катлар билан иш кўриш
техника хавфсизлигининг
ча қондаларига риоя
қилинган.

Ўқорида баён этилган
сиыларни барча ҳўжалик
ишчиллик билан амалга
ошириш ўзинчи беш йилли-
қ зарбдор йилда кишлоқ-
лик энжиялардан мўл
кўтариш, зиммага олнинг
сак социалистик маъбу-
латни бажаришда муҳим
бўлади.

Тавсияларни Ўзбеки-
ССР Кишлоқ ҳўжалик
иштрлиги мутахассиси
Урта Осёй ўсимлик
ҳимоя қилиш нист
опиллари, БАСНИН
Урта Осёй бўлини хо

қан захоти фойдаланилади. Ғу-
за тулпанининг тухуми кўпа-
йиб кетганда (100 та ўсимлик-
ка 25 ва ундан кўп тухум)
трихограммалар тектириге 100
мингтадан, ғуза тулпани кўр-
ти кам бўлганда 50 мингта-
дан чиқарилади. Уларни дала

